

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4C/22/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200916
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8225200916.5

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v spore žalobcov 1/ A. B., C. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. X, XXX XX B., štátna občianka SR, 2/ F. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. X, XXX XX B., štátny občan SR a 3/ G. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. X, XXX XX B., štátny občan SR, zastúpených Advokátskou kanceláriou V4 JURISTIC group, s.r.o., so sídlom Furdekova 16, 851 04 Bratislava, IČO: 50 192 205 proti žalovaným 1/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, 2/ G. H. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX, XX-XXX I., G. C., štátny občan Poľskej republiky, zastúpenému JUDr. Michalom Harvišom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 406/102, 089 01 Svidník a 3/ WIENER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SPÓLKA AKCYJNA VIENNA INSURANCE GROUP, so sídlom ul. Woloska 22A, 02-675 Warszawa, Poľská republika, IČO (REGON) 01 059 4552, žalovaní 1/ a 3/ zastúpení JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy (pôvodne pod sp. zn. SK-6C/34/2018), o späťvzatí žaloby vo vzťahu k žalovanej 1/, takto

rozhodol:

- I. Konanie vo vzťahu k žalovanej 1/ zastavuje.
- II. Žalovanej 1/ proti žalobcom 1/ až 3/ náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia 1/ až 3/ sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.8.2018 domáhali proti žalovaným 1/ a 2/ zaplataenia spoločne a nerozdielne náhrady nemajetkovej ujmy a to žalobkyni 1/ v sume 70 000 eur, žalobcovi 2/ v sume 40 000 eur a žalobcovi 3/ v sume 40 000 eur. Konanie bolo vedené pod sp. zn. SK-6C/34/2018. Na návrh žalobcov zo dňa 4.10.2018 súd uznesením č. k. 6C/34/2018-59 zo dňa 6.5.2019 pripustil, aby do konania pristúpila spoločnosť GOTHAER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A., so sídlom ul. Wotoska 22A, 02-675 Warszawa, Poľská republika, IČO (REGON) 01 059 4552 ako žalovaný 3/.

2. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. SK-6C/34/2018-287 zo dňa 28.9.2021 súd vo výroku I. uložil žalovaným 1/ až 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. uložil žalovaným 1/ až 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi

4C/22/2025
-2-

2/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku III. uložil žalovaným 1/ až 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25 000 eur, vo výroku IV. vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku V. žalobcom 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným 1/ až 3/ v plnom rozsahu. Vo výroku IV. nadobudol predmetný rozsudok právoplatnosť dňa 21.10.2021.

3. Žalovaní 1/ a 3/ podali proti výroku I., II., III. a V. odvolanie. O odvolaní žalovaných 1/ až 3/ rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 2Co/52/2021-342 zo dňa 19.10.2022

tak, že zmenil rozsudok vo výroku I., II. a III. tak, že žalovaní v 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur, zaplatiť žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25 000 eur, zaplatiť žalobcovi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25 000 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných a žalobcom 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ až 3/ v rozsahu 100 %.

4. Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/52/2021-342 zo dňa 19.10.2022 podala v zákonnej lehote žalovaná 1/ dovolanie. O dovolaní žalovanej 1/ rozhodol Najvyšší súd SR uznesením č. k. 4Cdo/54/2023-417 zo dňa 28.11.2024, ktorým rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co 52/2021 v napadnutých častiach zmeňujúceho výroku, ktorým bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 000 eur, ktorým bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy 25 000 eur a ktorým bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy 25 000 eur s tým, že plnením žalovanej 1/ zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných, zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Následne Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2Co/4/2025-347 zo dňa 27.2.2025 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. III. a V. vo vzťahu medzi žalobcami 1/ až 3/ a žalovanou 1/ a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vec bola zapísaná pod novou spisovou značkou 4C/22/2025.

5. Žalobcovia podaním zo dňa 24.4.2025 vzali žalobu vo vzťahu k žalovanej 1/ späť v celom rozsahu, a to s ohľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. k. 4Cdo/54/2023-417 zo dňa 28.11.2024 a následné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Co/4/2025-347 zo dňa 27.2.2025 a zároveň navrhli, aby súd nepriznal žalovanej 1/ náhradu trov konania. Žalobcovia ďalej uviedli, že s ohľadom na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (ďalej len ako „dovolací súd“) v bode č. 12, cit.: „Podľa § 11 ods. 6, ods. 7, ods. 8 zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody vrátane inej ujmy, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené

4C/22/2025

-3-

(ods. 6). Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody vrátane inej ujmy poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia (ods. 7). Ak poisťovateľ nesplní povinnosti podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (ods. 8).“ Dovolací súd doplnil v bode č. 13 odôvodnenia, cit: „Podľa § 11 ods. 9 zákona o PZP odseky 6 až 8 sa použijú rovnako aj vtedy, ak nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy uplatnil poškodený proti likvidačnému zástupcovi (§ 15a). Znamená to, že likvidačný zástupca zahraničnej poisťovne má rovnaké právne postavenie ako poisťovateľ a poistnú udalosť musí prakticky vybaviť v rovnakých lehotách, ktoré sa vzťahujú na poisťovateľa.“ Žalobcovia v tomto smere poukázali zároveň na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o PZP. Keďže prvostupňový súd ako i odvolací súd rozhodli o povinnosti likvidačného zástupcu plniť nárok uplatnený žalobou spoločne so žalovaným 2/ a 3/, žalobcovia žiadali, aby súd nepriznal náhradu trov konania žalovanej 1/ a to z dôvodu, že likvidačný zástupca obdobne ako i poisťovateľ vinníka tragickej udalosti mohli tento nárok uspokojiť dobrovoľne, uvedené sa žiaľ nestalo. Bolo potrebné vykonávať dokazovanie (výsluch sekundárnych obetí - žalobcov 1/ až 3/, ktorým sa traumatická spomienka na zosnulých oživovala a žalobcovia tak boli nútení rozprávať o vzniknutej ujme opakovane aj pred konajúcim súdom. V tejto súvislosti žalobcovia poukázali tiež na to, že vidia

zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach likvidačného zástupcu, nakoľko síce má povinnosť a možnosť uspokojiť uplatnené nároky, no sankcia v prípade nedodržania absentuje. Priznanie nároku na náhradu trov konania žalovanej 1/ voči žalobcom 1/ až 3/ by bolo podľa názoru žalobcov aj v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. c) zákona o PZP. Žalobcovia majú za to, že likvidačný zástupca má povinnosť plniť namiesto poisťovateľa, ktorého zastupuje, ako vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) v spojení s § 15a ods. 2 a nasl. zákona o PZP v zmysle ktorého, cit.: „Likvidačný zástupca vybavuje škodové udalosti v mene poisťovateľa a na jeho účet; likvidačný zástupca je oprávnený vykonávať túto činnosť pre jedného poisťovateľa alebo viacerých poisťovateľov; vykonávanie činnosti likvidačného zástupcu nie je zriadením pobočky poisťovateľa.“ V tejto súvislosti žalobcovia poukázali na ustanovenie § 15a ods. 3 zákona o PZP. S ohľadom na uvedené majú žalobcovia za to, že sú splnené predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v zmysle ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobcovia prišli pri tragickej dopravnej nehode o dvoch blízkych príbuzných (otca vo vzťahu k žalobcom 2/ a 3/ a manžela žalobkyne 1/; a zároveň o strýka vo vzťahu k žalobcom 2/ a 3/ a švagra žalobkyne 1/. Po tragickej udalosti žalobcovia krátko na to prišli o starého otca ako o posledného dospelého mužského člena ich domácnosti. Na jeseň v roku 2024 dokonca žalobkyňa prišla o brata I., pričom na starostlivosť o domácnosť a zabezpečovanie mužských prác zostali žalobcovia 2/ a 3/ osamotení. Žalobcovia tiež poukázali na tú skutočnosť, že žalovaná 1/ je poisťovateľom, ktorého by nepriznanie trov neohrozilo tak ako žalobcov 1/ až 3/ a preto žiadajú súd, aby nárok na náhradu trov žalovanej 1/ nepriznal a zároveň poukázali v tomto smere na rozsiahlu judikatúru, napr. na rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/2024, I. ÚS 118/2017, I. ÚS 153/2018, I. ÚS 168/2018, I. ÚS 173/2019, I. ÚS 190/2020, I. ÚS 206/2023, I. ÚS 231/2024, I. ÚS 24/2021, I. ÚS 241/2021, I. ÚS 245/2017, I. ÚS 255/2021, I. ÚS 293/2024, I. ÚS 398/2023, I. ÚS 400/2024.

6. Žalovaná 1/ sa k späťvzatiu žaloby vyjadrila podaním zo dňa 30.7.2025, v ktorom uviedla, že so späťvzatím žaloby súhlasí a navrhuje preto, aby súd konanie zastavil. Žalovaná
4C/22/2025

-4-

ďalej uviedla, že nesúhlasí a má za to, že nie je takisto daný žiadny zákonný a ani spravodlivý dôvod na to, aby žalovanej 1/ nebola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Zastavenie konania zavinili žalobcovia a v prípade meritórneho rozhodovania by vzhľadom na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky musela byť žaloba zamietnutá. Taktiež zdôraznila, že obrana žalovanej 1/ bola v priebehu celého konania konzistentná a pôvodne nesprávne právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie či odvolacieho súdu nemôže byť vykladané na ťarchu žalovanej 1/. Žalovaná taktiež podotkla, že samotným žalobcom bola pôvodne priznaná a aj riadne uhradená náhrada trov konania zo strany žalovaných. Žalovaná preto navrhuje, aby súd konanie zastavil a žalobcov zaviazal na náhradu trov konania žalovanej 1/ v rozsahu 100 %.

7. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

8. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

10. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia 1/ až 3/ využili svoje procesné právo disponovať s podanou žalobou tak, že podanú žalobu vzali vo vzťahu k žalovanej 1/ späť v celom rozsahu a žalovaná 1/ so späťvzatím žaloby súhlasila, súd akceptoval späťvzatie žaloby a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví, inej ujmy a nákladov pri usmrtení, b) škody vznikutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol

4C/22/2025

-5-

poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

16. Podľa § 11 ods. 6, ods. 7, ods. 8 zákona o PZP, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody vrátane inej ujmy, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené (ods. 6). Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody vrátane inej ujmy poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia (ods. 7). Ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (ods. 8).

17. Podľa § 11 ods. 9 zákona o PZP, odseky 6 až 8 sa použijú rovnako aj vtedy, ak nárok na náhradu škody vrátane inej ujmy uplatnil poškodený proti likvidačnému zástupcovi (§ 15a).

18. Podľa § 15a ods. 1 zákona o PZP, poisťovateľ je povinný v každom členskom štáte, okrem členského štátu, v ktorom mu bolo udelené povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti, určiť svojho likvidačného zástupcu. Likvidačným zástupcom môže byť fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá musí mať trvalý pobyt alebo sídlo v členskom štáte, v ktorom vykonáva činnosť.

19. Podľa § 15a ods. 2 zákona o PZP, likvidačný zástupca vybavuje škodové udalosti v mene poisťovateľa a na jeho účet; likvidačný zástupca je oprávnený vykonávať túto činnosť pre jedného poisťovateľa alebo viacerých poisťovateľov; vykonávanie činnosti likvidačného zástupcu nie je zriadením pobočky poisťovateľa.

20. Podľa § 15a ods. 3 zákona o PZP, likvidačný zástupca zhromažďuje informácie potrebné na prešetrovanie nárokov poškodeného na náhradu škody vrátane inej ujmy a vykonáva činnosti potrebné na ich uspokojenie, ak škoda vrátane inej ujmy bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, a) na ktoré bolo uzavreté poistenie zodpovednosti v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má poškodený trvalý pobyt alebo sídlo, b) ktoré sa spravidla nachádza v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má poškodený trvalý pobyt alebo sídlo, c) na území iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom má poškodený trvalý pobyt alebo sídlo, d) ktoré sa spravidla nachádza v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom má poškodený trvalý pobyt alebo sídlo, pričom bola škoda

vrátane inej ujmy spôsobená na území iného ako členského štátu, v ktorom pôsobí príslušná kancelária poisťovateľov, ktorá je zapojená do systému zelenej karty.

4C/22/2025

-6-

21. Podľa § 15a ods. 4 zákona o PZP, likvidačný zástupca je oprávnený vo vzťahu k poškodenému pri uspokojovaní jeho nárokov zastupovať poisťovateľa v plnom rozsahu a musí zabezpečiť prešetrovanie nárokov poškodeného v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom má poškodený trvalý pobyt alebo sídlo; tým nie je dotknuté právo poškodeného uplatniť svoje nároky na náhradu škody vrátane inej ujmy priamo proti poisťovateľovi alebo proti osobe, ktorá túto škodu vrátane inej ujmy spôsobila

22. Týmto uznesením sa konanie končí, preto súd rozhoduje aj o nároku na náhradu trov konania. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ustanovením § 256 ods. 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie (pôvodne § 146 ods. 2 a § 147 OSP) bola transformovaná do podoby vyjadrenej v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (pozri uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Ak jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Na strane žalobcu existuje procesné zavinenie, napríklad, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu alebo ak podal žalobu, hoci existovala prekážka rei iudicatae alebo prekážka litispendencie, alebo ak bez dôvodu vzal žalobu späť, avšak aj vtedy, ak vzal žalobu späť pre dôvodné vznesenie námietky premlčania žalovaným a pod. (Civilný sporový poriadok, 2. vydanie, 2022, s. 1035 - 1042: J. Baricová).

23. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP), a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: 1. dôvody hodné osobitného zreteľa, 2. výnimočné okolnosti. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo k určitej procesnej situácii a teda tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania, ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu. Judikatúra považuje za nedostačujúce pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porovnaj R 34/1982, R 23/1989). K aplikácii ustanovenia § 257 dochádza aj z aspektov sociálnych. Okolnosti hodné osobitné zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek sporovom konaní. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného

4C/22/2025

-7-

zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobové a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Dôvodom spočívajúcim v pomeroch strán je napríklad skutočnosť, že sa strana, ktorá nemala úspech vo veci, ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. Je však nutné prihliadnuť aj na pomery druhej strany sporu. Toto ustanovenie

má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Dôvody hodné osobitného zreteľa možno zhrnúť nasledovne: neprimeraná tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitnosť prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobné pomery strany sporu, nízky príjem.

24. O trovách konania súd rozhodol po vyjadrení strán v zmysle ustanovenia § 257 CSP. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania. Žalobcovia v danom prípade vzali žalobu vo vzťahu k žalovanej 1/ späť, a to vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. k. 4Cdo/54/2023-417 zo dňa 28.11.2024 a následné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Co/4/2025-347. Dovolací súd tak až vo vydanom uznesení otázku zásadného právneho významu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, uzatvoril tak, že: „poškodený nie je oprávnený uplatňovať v sporovom konaní nárok na náhradu škody voči likvidačnému zástupcovi, ktorý koná v mene a na účet zastúpeného poisťovateľa. Pokiaľ nedošlo k splneniu povinnosti, ktorú mal plniť v rámci likvidácie likvidačný zástupca poisťovateľa, je to vždy nesplnením povinnosti zastúpeného poisťovateľa, nie nesplnenie povinnosti likvidačného zástupcu; KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava nie je v prebiehajúcom súdnom spore pasívne legitimovaná, pretože je iba zástupcom a nie subjektom, ktorý má povinnosť poisťné plnenie poskytnúť; Štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel neukladá členským štátom, aby stanovili, že zástupca, ktorý je poverený likvidáciou škôd, môže byť žalovaný sám namiesto poisťovne, ktorú zastupuje na vnútroštátnom súde na ktorom poškodený podal žalobu o náhradu škody. V tomto duchu bola Štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel - pri zhodnom znení jej článku 4 s článkom 21 Smernice 2009/103/ES - aj transponovaná do slovenského právneho poriadku, a preto citované ustanovenia zákona o PZP upravujú iba zastúpenie príslušného poisťovateľa, do ktorého práv a povinností zástupca nevstupuje; Smernica 2000/26/ES koncipuje právne postavenie likvidačného zástupcu ako zástupcu poisťovateľa oprávneného na mimosúdne vybavenie škody; najmä nemôže byť žalovaný zo strany poškodeného.“ Súd sa stotožnil s názorom žalobcov, že likvidačný zástupca obdobne ako i poisťovateľ vinníka tragickej udalosti mohli tento nárok uspokojiť dobrovoľne, uvedené sa však nestalo. Prvostupňový súd ako i odvolací súd rozhodli o povinnosti likvidačného zástupcu plniť nárok uplatnený žalobou spoločne so žalovaným 2/ a 3/. Žalobcovia sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy ako pozostalí po obeti dopravnej nehody, ktorá im bola spôsobená smrťou ich blízkej osoby. Tak, ako súd uviedol už v bode 50 odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu č. k. SK-6C/34/2018-287 zo dňa 28.9.2021, žalovaná 1/ sa od uplatnenia si nárokov na náhradu škody zo strany žalobkyne správala ako likvidačný zástupca poisťovne, čo jednoznačne vyplýva z listinných dôkazov, a to oznámenia o poisťnom plnení zo dňa 20.11.2018, ktorým žalovaná 1/ oznámila žalobkyni, že dňa 15.11.2018 ukončila šetrenie poisťnej udalosti s tým, 4C/22/2025

-8-

že poisťné plnenie - náklady spojené s pohrebom zosnulého J. B. vo výške 1 450 eur poukázala na jej účet podľa citovaného ustanovenia § 797 Občianskeho zákonníka a tiež z odpovede na výzvu právneho zástupcu žalobkyne 1/ na plnenie titulom náhrady nemajetkovej ujmy zo dňa 30.1.2018, ktorou žalobkyňa vyzvala žalovanú 1/ na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pre najbližších pozostalých poškodeného spolu vo výške 150 000 eur, z ktorej jednoznačne vyplýva, že žalovaná 1/ dňa 9.2.2018 ukončila šetrenie škodovej udalosti a oznámila žalobkyni, že pozostalým nevzniká nárok na morálne odškodnenie. Žalovaná 1/ si pri odškodňovaní tejto škodovej udalosti riadne plnila oprávnenia a povinnosti, ako jej to ukladajú zákonné ustanovenia zákona o PZP o likvidačnom zástupcovi, a to vybavovať škodové udalosti v mene poisťovateľa a na jeho účet. V prejednávanej spore bolo preukázané, že neoprávneným konaním žalovaného 2/ bolo zasiahnuté nielen do práva na život manžela a otca žalobcov, ale tiež do práva na súkromie a rodinný život samotnej žalobkyne a v tom čase ich dvoch maloletých detí. Zásah do ich práv nastal momentom smrti manžela žalobkyne 1/ a žalobcov 2/ a 3/ (29.9.2015), pričom následky tohto zásahu v podobe rôznych foriem nemateriálnej ujmy (šoku, traumy, smútku a straty zo spoločenstva s blízkou osobou) u žalobcov stále pretrvávajú. Náhle a neočakávané úmrtie manžela a otca zasiahlo žalobcov takým spôsobom, že následky sú neodvrátiteľné a trvalé. Súd za daných okolností, vzhľadom na priebeh tohto konania, že otázku pasívnej legitimácie žalovanej 1/ uzatvoril až dovolací súd uznesením č. k. 4Cdo/54/2023-417 zo dňa 28.11.2024 ako otázku zásadného právneho významu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, ako aj vzhľadom na citlivý charakter tohto sporu má za to, že v tomto prípade sú splnené zákonné

podmienky na použitie § 257 CSP. Súd dáva v tomto smere tiež do pozornosti, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. SK-5C/33/2018 žalovaná 1/ dovolanie nepodala a teda rozhodnutie súdu sa stalo záväzným aj pre žalovanú 1/. Súd má tiež za to, že ustanovenie § 257 CSP má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, resp. na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. V danej veci je evidentné, že pre žalovanú 1/ je tento spor ekonomicky zanedbateľný, avšak zaviazanie na náhradu trov konania žalobcov, ktorí prišli pri tragickej dopravnej nehode o dvoch príbuzných, vážne zasiahne do ich majetkovej sféry. Je preto potrebné prihliadať aj na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a vziať do úvahy pomery toho, kto má trovy konania zaplatiť a zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery povinného účastníka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zastavení konania je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

4C/22/2025

-9-

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.